

Rozhledy matematicko-fyzikální

Zdeněk Janout

Upoutávka na knihu Ivo Krause Fyzika – Encyklopedie velkých objevů a osobností

Rozhledy matematicko-fyzikální, Vol. 95 (2020), No. 4, 40–41

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/148565>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2020

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Upoutávka na knihu Ivo Krause Fyzika – Encyklopedie velkých objevů a osobností

Zdeněk Janout

Autorem encyklopedie je experimentální jaderný fyzik, zkušený pedagog, univerzitní profesor RNDr. Ivo Kraus, DrSc., náš významný publicista v oblasti historie vědy a techniky. Za rozsáhlou veřejně vzdělávací činnost mu byly uděleny Akademií věd ČR medaile Vojtěcha Náprstka za popularizaci vědy a Společností pro dějiny věd a techniky Bolzanova medaile. Encyklopedie je výsledkem mnohaleté cílevědomé, systematické a vytrvalé badatelské práce autora.

Encyklopedie je rozdělena do čtyř hlavních částí. První část tvoří *Chronologický přehled velkých fyzikálních objevů (585 př. Kr. – 2017)*, který je členěn do pěti historických období. Hranice jednotlivých období jsou vhodně určeny konkrétními letopočty významných událostí. První období – období starověku – je od Thaléta Mílétského (585 př. Kr.) do zrušení athénské Akademie (529). Období středověku je ohraničeno letopočty 529 až 1448 (vynález knihtisku). Období novověku je rozděleno na tři období ohraničené letopočty 1448 až 1727 (smrt Newtona), 1727 až 1905 (Einsteinův annus mirabilis) a od 1905 do současnosti.

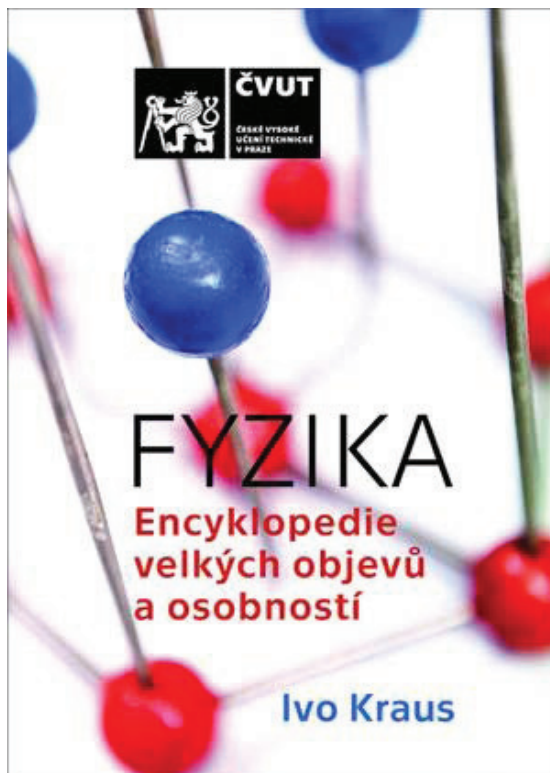
Druhou část encyklopedie tvoří přes sedm set biografických hesel, životopisů učenců všech národností od času mlétských filosofů až do počátku jednadvacátého století, kteří významně přispěli k rozvoji fyziky.

Třetí část je věnována fyzice v českých zemích od založení pražské univerzity.

Ve čtvrté části jsou uvedeni laureáti Nobelovy ceny za fyziku. Jednotlivé části encyklopedie jsou vhodně doplněny černobílými ilustracemi. Poslední částí je obsáhlý seznam literatury, který obsahuje nejdůležitější běžně dostupná díla. Závěr encyklopedie tvoří velmi užitečný věcný a jmenný rejstřík.

Vydání této encyklopedie pokládám za velice potřebné; v současné době u nás chybí moderní encyklopedie objevů a osobností z přírodních věd s výše uvedenou koncepcí. Pokud jde o zahraniční encyklopedie, tak jsou velmi chudé na citace českých fyziků, zpravidla se omezují na citace českých autorů úspěšných v literatuře a v umění. Proto mohu napsat,

že předností této encyklopedie je, že obsahuje jak historii fyziky v českých zemích od založení pražské univerzity, tak i životopisy významných českých a slovenských fyziků.

Encyklopedie jistě zaujme široký okruh čtenářů, stane se praktickou příručkou, bude sloužit především posluchačům technických a přírodovědných oborů českých vysokých škol, jejich učitelům, ale i širší stredoškolsky vzdělané veřejnosti a všem zájemcům o historii fyziky. Lze očekávat, že encyklopedie přispěje i ke zvýšení zájmu stredoškolských studentů o vysokoškolské studium přírodovědných a technických věd.

Encyklopedie má 858 stran a vyšla v červnu 2020 v Nakladatelství ČVUT Praha.